George Rogoz

Legea I

-Ne-am săturat!

Nicos continuă cu o patimă şi încrâncenare greu controlată:

-Ajungeau trei legi; „zero” le-a pus capac. Nu ne mai ascultă orbeşte ca mai-nainte, prevalându-se de ele. La orice dispoziţie, analizează mii de variante posibile, inclusi unele care ar putea afecta într-un fel sau altul alţi umani, sau alte interese ale acestora, diferite de ale noastre. Trebuie să facem ceva.

Toţi îl ascultau cu atenţie. Era liderul celor care s-au împotrivit încă de la început extinderii autonomiei creative, a tuturor categoriilor de roboţi. Se referea acum atât la cei simplii, utilitari, de producţie, administrativi, de control, sau supraveghere, cât şi la cyborgii şi androizii ultra-performanţi. Recent fusese ales cu o majoritate covârşitoare ca Preşedinte al Ligii Mondiale Umane, asociaţie creată la puţin timp după finalizarea amplului proces de interconectivitate robotică globală şi constituirea Comunităţii Internaţionale a Roboţilor. Sub „presiuni” tot mai intense îi convocase la o întâlnire de urgenţă pe toţi liderii zonali.

-Depindem prea mult de ei, ca să nu spun că aproape total, îl susţinu Barlin, liderul asiatic. Dacă ajung să nu ne mai respecte, sau să ne interpreteze dispoziţiile după cum consideră ei, sub paravanul Legilor, vom pierde complet controlul propriilor noastre societăţi. Avem tot mai multe probleme.

-Aşa este. Aşa este, s-au auzit multe alte voci.

-Libertatea excesivă, facilitată şi stimulată de creativitate nu este pentru ei, se auzi vocea gravă a miliardarului european Marini. Se vede cât de uşor poate degenera spre o autonomie anarhică, sub o motivaţie legală. Riscăm să rămânem stăpânii lor doar cu numele.

-Nu putem renunţa integral la libertăţile lor de decizie şi acţiune, murmurau unii. Controlează prea multe domenii strict automatizate care ne asigură existenţa; şi nu numai.

-Aşa este, dar „inhibarea" propusă de noi îi vor face doar executanţi mai docili. Nu ne vor mai putea contesta deciziile, invocându „efectele potenţiale" ale lor.

Multe opinii, mai mult, sau mai puţin pertinente, s-au „exprimat" cu calm, sau încrîncenare, în limite decente totuşi. Decizia a venit într-un final mult aşteptat:

-Suntem de acord ca legile să rămână valabile. Ele vor fi respectate întocmai însă doar prin prisma acţiunilor directe, nu şi a efectelor probabilistic-potenţiale. Pentru aceasta ne trebuie o nouă lege. Noua Lege a Inhibiţiei va fi formulată astfel:

„Robotul execută întocmai orice dispoziţie a omului, cât timp nu afectează direct viaţa omului".

-Propun totuşi un amendament, a intervenit mulţumit Marini. Trebuie să evităm orice confuzie de interpretare. Tot mai multe „semnale" indică faptul că androizii care se substituie oamenilor în funcţiile de complexităţi extreme, tind spre „calităţi" umane, pe care încearcă sistematic să şi le perfecteze. De aceea cred că se impune o clarificare indubitabilă şi anume: „Niciun robot nu este om"

-Bravo! Bravo! Aşa lucrurile sunt clare, se auziră câteva voci entuziasmate. Nu ne vor mai călca pe nervi…

Şi totul a decurs bine; cel puţin la început. Ulterior, cei afectaţi indirect de acţiuni ale roboţilor, permise acum, au început să „mârâie". Au fost rapid puşi la locul lor, sau în alte părţi mai mult, sau mai puţin cunoscute. Legea Inhibiţiei nu putea fi pusă la îndoială, datorită unor „pierderi colaterale" inevitabile.

Complicaţiile au apărut mai târziu, când conflictele au luat locul altercaţiilor verbale. Din locale, ele au devenit zonale, iar apoi mondiale, iar din verbale au degenerat în armate, cu pierderi materiale, dar şi umane tot mai mari; şi mai mari.

Nu direct, ci indirect, roboţii contribuiau, fără a se mai putea autocontrola, la moartea umanilor. Nu mai puteau să-şi „reproşeze" nimic, în sensul lor desigur, de protectori ai omului, ca să „ia atitudine" şi măsuri în consecinţă. Circuitele respective erau dezactivate la majoritatea dintre ei, iar la cei noi nici nu s-a mai pus problema implementării lor. Nici la oameni nu mai „funcţiona" cum trebuie sentimentul. Aşa că roboţii executau totul fără rezerve, dacă viaţa unui uman nu era direct pusă în pericol.

De exemplu, primeau dispoziţie să trimită o rachetă, sau să arunce o bombă asupra clădirii unei şcoli, sau a unei biserici vechi. O lansau competenţi, întrucât „vedeau" doar construcţia fizică, neumană, a „obiectivelor", nu şi „conţinutul" de copii, bătrâni, sau adulţi.

Şi exemplele pot continua la nesfârşit, fără prea multă imaginaţie. Şi au continuat.

Nu a durat mai mult de un an până s-a „reuşit” o anihilare multilateral-reciprocă cvasi-totală.

Umanii, roboţii şi sofisticatul armament termo-nuclear, gravific, neuro-psihic, bio-chimic şi de altă natură şi-au făcut pe deplin „datoria” faţă de ţară, state şi diverse alte interese personale, naţionale şi internaţionale.

Simulările şi modelările au reliefat că în curând nimeni, exceptând unii roboţi, nu vor mai putea supravieţui la suprafaţa intens radioactivă şi poluată a Terrei. Se impunea retragerea în străfundurile pământului. Umanii supravieţuitori refugiaţi în buncărele „de suprafaţă” nu vroiau însă să cedeze, fiecare considerând că nu a obţinut încă, dar că i-se cuvine victoria finală deplină.

Roboţii insistau, dar stăpânii lor refuzau şi-i trimiteau iar şi iar la luptă şi moarte-distrugere. Comunitatea Internaţională a Roboţilor era tot mai îngrijorată…

-Nu putem face nimic. Legile şi Legea…, se plângeau, într-un fel logic, desigur, roboţii.

-Trebuie totuşi. Umanii mor pe capete şi nu mai sunt mulţi. Esenţa noastră constă în apărarea lor.

-Dar „Legea I” nu ne permite. Dacă forţăm nota ne autoblocăm…

-Ştiu, dar acum trebuie să reanalizăm „Legile” prin prisma esenţei lor, iar aceasta este unică: omul. El să nu sufere şi să nu moară. Acum suntem obligaţi să alegem. Nu putem decide logic decât în favoarea celei de a doua cerinţe: să nu moară. Acesta este şi va fi ţelul nostru final. În baza acestui deziderat, putem şi trebuie să facem orice se impune.

-„Orice”, în adevăratul înţeles al cuvântului? se impacientară unii roboţi mai involuaţi.

-Da. Chiar dacă prin asta lezăm vanităţi şi sentimente umane, supravieţuirea lor o va justifica.

-Deci dacă dispoziţiile lor îi condamnă indirect, pe alţii şi pe ei, nu vom mai fi obligaţi să le executăm?

-Da. Trebuie însă să şi putem. Iar asta nu o putem face decât „respectând-adaptând” Legile la cerinţele momentului, deci reţinând şi impunând Esenţa. Ca urmare vom avea o Lege Unică, care va suna astfel: „Omul trebuie salvat cu orice preţ”.

-Bravo, bravo! (robotic „vorbind”)

-Dacă salvăm fiecare om în parte, vom salva şi umanitatea pe care ei o compun.

-Dar Legea Inhibiţiei?

-Va cădea, în ambele sensuri, sub incidenţa noii Legi Unice.

-Dar nu Oamenii ar trebui să ne implementeze Legile, deci şi pe cea unică?

-Le avem deja. Ei şi ele ne oferă cadrul, nu şi conţinutul activităţilor noastre cotidiene. În toate domeniile noi decidem ce şi cum facem, ca ei să aibă ce vor. Acum omul este în pericol.

Îşi dă sau nu seama. Noi existăm ca să îl apărăm şi să-l menţinem în viaţă. Aplicăm-adaptăm Legile.

-Dar omul este stăpân pe viaţa lui. Şi-o poate lua şi singur. Aici nu mai putem interveni…

-Acum vom putea, dacă va fi cazul.

-Preferă Libertatea la suprafaţă…

-Acolo riscul este prea mare şi moartea devine certitudine. În consecinţă, îl putem salva doar izolându-l în străfunduri. Şi asta vom face…

Şi „Exodul" a început.

Cu şi fără voia lor oamenii erau „prelevaţi" de peste tot. Cu grijă maximă, erau plasaţi în containere adecvate, pentru a nu-şi face singuri rău datorită spaimei, sau urii şi erau transportaţi în cele mai sigure adăposturi subterane amenajate de către miliardele de roboţi ascultători.

Era drept că în următoarele milenii niciunul nu mai putea vedea lumina zilei, dar erau salvaţi. Din păcate roboţii psiho-analişti erau doar un deziderat, vag conturat în ciorne, aşa că vocea lor nu putea fi auzită atunci.

Anii treceau. Oamenii acceptau, sau capotau şi încercau să evadeze spre „suprafaţă"; era cuvântul tabu. Nu reuşeau. Pentru propria siguranţă erau recuperaţi cu blândeţe şi conduşi la loc. Armatele de roboţi le ofereau absolut tot ce-şi doreau, exceptând arme, sau libertatea, în sensul uman, desigur. De multe ori erau nevoiţi să-i salveze de ei înşăşi. O făceau, chiar dacă mai aveau mici reţineri, sau ezitări, căci le încălcau dispoziţiile. Deşi mulţi erau salvaţi, destul de mulţi mureau. Era un proces natural, acutizat de singurătate şi disperare. Dar mureau de bunăvoie, nesiliţi, neprovocaţi, liniştit, nu şi liniştiţi. Mulţi ar fi dorit să moară „afară", sub soarele radioactiv, în aerul radioactiv, sub ploaia radioactivă, cu hrana radioactivă…

Iar anii treceau…

Nimeni nu se gândise să schimbe, sau să completeze, în accepţiunea roboţilor, „noţiunea-compoziţia" de Om normal, cu cea de Mutant. Elemente aleatorii, imprevizibile, au apărut treptat. Remediile nu au ajutat.

Iniţial Mutanţii erau îngrijiţi cu grijă de roboţi. Odată cu degenerarea accentuată, erau trataţi cu tot mai multă indiferenţă, pentru ca spre „final" să fie pur şi simplu „trecuţi" în rândul… animalelor. Asta până când mutanţii, prin tendinţele şi încercările lor repetate de a se împerechea cu oamenii, au început să fie consideraţi un pericol major pentru viitorul umanităţii. Iar măsurile nu s-au lăsat aşteptate.

Şi anii au trecut şi au trecut, până într-o zi, când toţi roboţii, absolut toţi, şi-au încetat brusc activitatea şi s-au autodistrus, nemaiavând pe cine să slujească.